

II. správa SNB
analytický odbor

Čj.: CB-0077/195/03-89

V Praze dne 29 1989

Výtisk č. : 2
Přílohy : 5/9

Denní situační zpráva č. 195/89 ze dne 29 1989.

K bodu 2a) : 2.

(K bodu 2b) : 2. 3, 4, 5

K bodu 3) : 2. 1

K bodu 4) : 2. 2

Náčelník II. správy SNB
za mpu: Müller
plk. PhDr. Karel VYKYPĚL

Rozdelení:

- 1) DAI VOS FMV
- 2) DOMO
- 3) 2. 2N **Zničeno**
- 4) 2N - VS **Zničeno**
- 5) 2N - OS **Zničeno**
- 6) " P " **Zničeno**

Výtisk č.: 2
Počet listů: 2

Rozdělovník č. 1 - k informaci MV ČSSR a I. NMV ČSSR

Vedení organizace Řízení letového provozu ČSSR Praha (dále jen ŘLP) v současné době zesílilo snahy o zajištění dovozu nového modernějšího velkozobrazovacího zařízení zabezpečovací letecké techniky (dále jen ZLT), s to od firmy THOMSON z Francie a firmy A.E.I z USA. Předpokládá se jeho využití při řízení letového provozu na mezinárodních letištích v ČSSR.

K tomuto kroku muselo vedení organizace ŘLP přistoupit proto, že u dosud využívaného velkozobrazovacího zařízení ZLT již končí doba jeho životnosti a sítuaci nelze dále řešit údržbou a instalací náhradních dílů. Stávající zařízení ZLT na letišti Praha Ruzyně je nepřetržitě v provozu 15 let. Odborníky USA firmy A.E.I je předpokládána možnost provozování maximálně jeden rok a pak bude nutná jeho výměna. Generální oprava by si vyžádala víc devizových prostředků, než nákup a instalace nového zařízení ZLT.

Příznivější situace je u malozobrazovacích zařízení ZLT, u kterých také končí jejich výrobcem garantovaná životnost (osm let), avšak podle zkušenosti uživatelů těchto zařízení v KS, je možno toto zařízení používat 15-20 let, za předpokladu provádění dokonalé údržby.

Ze strany vedení organizace ŘLP je zavedena praxe provádět obměnu malozobrazovacích zařízení ZLT již po ukončení garantované životnosti a to nákupem nového zařízení ZLT od firem z KS, včetně náhradních dílů.

Tato praxe se negativně promítá i do oblasti údržby zařízení ZLT, které je v garanční lhůtě. Údržba této zařízení není rádně prováděna, nebo se neprovádí vůbec, protože se počítá s jeho okamžitou obměnou po uplynutí garantované životnosti. Náhradní díly, které byly dodány na základě kontraktu se u nového zařízení ZLT pro rozdílnost parametrů již neuplatní a dochází k jejich zhodnocení.

Vedení organizace ŘLP předpokládá získání finančních prostředků na nákup nového zařízení ZLT prodejem vlastního výrobcu s to nejméně rovného radionájaku zn. NDB. O jeho nákupu má zájem Německá demokratická republika, Bulharská lidová republika a Švédsko, vzhledem k možnosti jeho uplatnění při řízení letového provozu v počímkách malých letišť.

Předpokládaný zisk pro organizaci ŘLP je odhadován na 30 milionů Kčs.

K uzavření kontraktů ze strany zájemců o radionáják NDB do současné doby nedošlo.

Jedná se o zpracování posnatků získaných Pramenem č. 1 až 3 v průběhu r. 1989. Pramenem č. 3. Poznatek je možno využít k informaci MV ČSSR a I. MAM ČSSR. V součinnosti se 6. a 7. odborem II.S-SMB jsou prováděna opatření s cílem zajištění dokumentace z dosud uzavřených kontraktů na dovoz zařízení ZLT od firem KS a zjištění, zda nedošlo k uplácení zainteresovaných osob.

D-Jr.-ce 7. odbor č.j. CB-001613/03-89

Výtisk č.: 2
Počet listů: 2

K bodu 4

Rozdělovník č. 1

V oblasti zahraničně obchodní činnosti se vyskytuje mezi pracovníky názory, že řada probíhajících ekonomických změn nebyla dostatečně a s předstihem připravena, což je předmětem kritiky pracovníků čs. zahraničního obchodu.

Obecně lze konstatovat, že názory pracovníků čs. zahraničního obchodu jsou následující:

- mezi komunisty a nestraníky se poměrně široce diskutuje o smyslu přestavby, přičemž se objevují rozdílné názory a stanoviska zejména na "tempo" přestavby, např. pracovníci a.s. KOOSPOL kritizují pomalý postup přestavby v ekonomice a narušování monopolu čs. zahraničního obchodu;
- ve výrobních podnicích narůstá řada ekonomických problémů např. růst platební neschopnosti, růst zásob, odbytové problémy, problémy v oblasti modernizace, inovace, kvality atd. Toto se negativně odráží i v plnění exportních a importních úkolů rezortu čs. zahraničního obchodu a u pesimismu jeho pracovníků ve směru zajištování plánovaných úkolů. Uvedené problémy se v podstatě projevují na všech PZO;
- v souvislosti s přestavbou velkoobchodních cen, systému jejich usměrňování a kontroly, soustavy daní a odvodů, stimulaci exportní činnosti a zajištění dodávek pro vnitřní trh se mezi pracovníky zahraničního obchodu dis-

kutují o možném zvýšení maloobchodních cen značného množství zboží především však potravin;

- kritizuje se skutečnost, že cca 235 čs. organizací za 1. pololetí r. 1989 vyvezlo do zahraničí bez oprávnění zahraničně obchodní činnosti zboží v hodnotě cca 1.miliardy Kčs;
- na pracovních poradách a schůzích v rámci podniku zahraničního obchodu byla správně odsuzována aktivita a iniciativa antisocialistických sil v souvislosti s přípravou a průběhem protizákonného vystoupení 21.8.1989 na Václavském náměstí v Praze;
- někteří členové KSČ na členských schůzích však kritizovali ideologickou práci KSČ v souvislosti s projednáním pamfletu "Několik vět" v základních organizacích KSČ. Kritizovali neinformovanost straníků s obsahem uvedeného pamfletu o němž informovala rádia SVOBODNÁ EVROPA a HLAS AMERIKY. Chápali to jako nedůvěru vedení KSČ vůči řadovým členům. Diskuse na uvedené téma proběhla např. na FMZO a ČSOPK;
- existující ekonomické problémy socialistických států především PLR, MLR a SSSR se odráží v obavách o další vývoj a budování socialismu v těchto zemích včetně obav o negativní dopad těchto problémů na ekonomiku našeho státu (v rámci RVHP).

Jedná se o souhrn poznatků z oblasti zahraniční obchodní činnosti, které byly získány v měsíci srpnu 1989 Prameny č. 1 až 3, zpracovány a zhodnoceny Pramenem č. 1 v září 1989.

1) -for -ce AO - o. PROVK

Výtisk č.: 2

Počet listů: 2

K bodu 2b

Rozdělovník č. 1

Dne 4.9.1989 se v restauraci Formanka v Obecním domě na Praze 1 uskutečnila schůzka pravicových osob, které se zúčastnili LITERA Jaromír, OLMOVÁ Gabriela, MIKA Miloslav, MUSIL Vladimír, SEIDL, STEHLÍK Josef, HÜBL Milan, FORST Stanislav, KOTRČ Josef, KAŠPAR Jan a jeden neustanovený muž z Českých Budějovic.

Josef KOTRČ na schůzce rozdal přítomným 8 ks cyklostýlovaného samizdatového časopisu formátu A4 o 33 stranách. Jedná se o časopis s názvem IMPULS s podtitulem "k dialogu o socialismu a demokracii", číslo 1 ze srpna 1989, který vydává klub OBRODA - odbočka Brno. V časopise se mimo jiné uvádí, že členové brněnské OBRODY v něm chtějí vést dialog, který není možné uskutěšnit na stránkách oficiálního tisku.

Josef KOTRČ informoval, že v OBRODĚ vznikl názor, že tak jako v SSSR vznikla nezávislá sdružení na obranu dělníků, je načase, aby OBRODA ukázala, že se chce velice vážně dělnickou otázkou zabývat. KOTRČEM bylo předběžně doporučeno, aby se připravou této věci zabýval Jan KAŠPAR společně s Otakarem JÍLKEM z pražské odbočky OBRODY. Pokud by jmenovaní odmítli převzít tuto funkci, byli by určeni jiní. V dané věci se prosazuje záhadní odmítnutí účasti lidí spjatých s liberálně demokratickými opozičními postoji, t.j. lidí z Charty 77 a jiných organizací včetně vedení OBRODY. Mělo by jít o aktiv opřený výhradně

o dělníky pracující přímo ve výrobě a zejména ve velkých závodech jako je ČKD Praha, SONP Kladno a Škoda Plzeň. Se zajištěním aktivu na Kladně pomůže Vladimír KOLMISTR a v Plzni členové plzeňské odbočky OERODY.

Hlavním smyslem dělnického aktivu by byla obnova hegemonie dělnické třídy v procesu přestavby společnosti, obrana dělnických práv a dělnického zastoupení, určitý druh poradenské služby apod. Pokud bude tato věc realizována, lze očekávat její rozšíření po všech krajích a také podstatnou změnu v politickém i praktickém nazírání na opozici činnost.

Poznatek byl získán dne 5.9.1989 prověřeným Pramenem č.1 a je ho možno využít do informačního toku FMV. Signalizuje vznik nového samizdatového časopisu v brněnském prostředí OERODY a úmysl vytvořit ve velkých průmyslových závodech dělnický aktiv, který by prosazoval záměry klubu OERODA.

A2 - 10 - 1 - 368

ARCHIV BĚZEPEČNOSTI
Zrušen stupeň utajení (svazky) dnem 17. 7. 2008 podle

Výtisk č.: 2
Počet listů: 2

K bodu 2b

Rozdělovník č. 1

Dne 6.9.1989 od 15.30 hodin se uskutečnila v soukromém bytě v Praze 2 schůzka tzv. Čs. helsinského výboru, které se zúčastnili Jiří HÁJEK (předseda ČSHV), Václav MALÝ (místopředseda ČSHV), Ladislav LIS (místopředseda ČSHV), Jan ŠTERN, Libuše ŠILHÁNOVÁ, Emanuel MANDLER, Rudolf BATĚK a Martin PALOUŠ.

Na schůzce byly projednávány tyto okruhy otázek:

- mezinárodní podpora
- hodnocení událostí 21.8.1989
- procesy
- cestování
- ekologie
- Polsko.

Po ukončení schůzky byli účastníci schůzky předvedeni orgány SNB k podání vysvětlení podle zákona o SNB. U většiny předvedených bylo zajištěno větší množství písemných materiálů, mimo jiné :

- "Návrh na společný postup občanských aktivit v roce 1989" (L.LIS)
- "Otevřený dopis státním orgánům a organizacím KSČ na všech úrovních, pracovním a společenským kolektivům, politicky aktivním jednotlivcům" (L.LIS, E. MANDLER)

- Několik podpisových archů "Několika vět" (L.LIS)
- "Podnět účastníkům následné schůzky KBSE o ochraně životního prostředí, která se bude konat v Sofii od 16.10. do 3.11.1989" (L.LIS)
- Návrh "Tézí provolání hnutí Demokratická iniciativa" (E. MANDLER)
- Podkladový materiál pro "Zpravodaj HOS č. 7" (R. BATĚK) atd.

Ze zajištěných písemných materiálů je podle předběžného posouzení zřejmé, že vzrůstá aktivita a agresivita v činnosti nejen ČSHV, ale zejména DI a HOS. Tato aktivita směřuje k získání masové základny a vyvolávání konfrontace se současným režimem, což dosvědčuje zejména návrh na společný postup občanských aktivit v roce 1989. Například DI usiluje o svolání "Konference DI" s mezinárodní účasti, zmanipulování vysokoškolské mládeže, rozšíření vlivu na Slovensku, k čemuž přijala DI podle zajištěného zápisu ze schůzky DI konkrétní kroky.

Poznatek byl získán dne 6.9.1989 Pramenem č. 3, je dokumentován a získané písemné materiály budou předány k posouzení vyšetřovateli SNB s návrhem na trestní postih L. LISE, R. BATĚKA a E. MANDLERA.

0-10-3 - CB-0022-40/03-89

ARCHIV
Zrušený stupeň výkonné moci

Výtisk č.s. 1
Počet límců: 1

K bodu 2b

Rozkaz č. 1

Dne 6.9.1989 byl z Polska, členem pobočky SOLIDARITY - Pedagogického smlouvního sdružení do ČSSR dopis, který využívá řeš. nezávislé iniciativy, aby se aktivně zapojily do protestní akce s mezinárodní účastí, kterou organizuje polská Solidarita na protest proti plánované výstavbě koksoárny v ČSSR ve Stonavě u polsko-českých hranic. V dopise se dále uvádí, že na protest proti plánované výstavbě manifestovalo dne 19.5.1989 v Těšíně 5000 lidí. Solidarita věří, že dne 5.10.1989 bude těchto lidí mnohem víc.

Protestní akce se mohou uskutečnit i před budovami řeš. zastupitelství v Zahradníku.

Poznatek byl získán dne 6.9.1989 prověřeným Provozovcem č. 1, je dokumentován a je ho možno využít do informačního toku FZV.

P2 - 767 - 10 - 3